

B.N.

Begagnatnytt | nr 2 | 2014

Gamla komponenter heta
på Europamarknaden s. 6

MILJÖ-
SMART!

Uttjänta däck
blir tyst asfalt s. 7

“Tänk på miljön och leta begagnade delar först”

Först och främst vill jag tacka alla våra medlemmar som gör ett helt fantastiskt jobb. I dag hanterar vi cirka 70 000 demonterade bilar per år och ser en fortsatt ökning i framtiden.

Att man sparar pengar när man köper begagnat är inget nytt. Men nu ser vi också att fler och fler handlar återanvända bildelar även på grund av den miljöbesparing som det innebär. Detta märker vi tydligt, inte minst på det ökade antalet besökare på Laga.se. För det är ju faktiskt så, att en bildel blir begagnad så fort bilen rullat ut på vägen, så vissa bildelar är i ”nyskick”. Dessutom är alla delar på Laga.se tvättade, kontrollerade och har en garantitid på minst tre månader.

Gå in på Laga.se och sök bland våra 4,3 miljoner bildelar. På hemsidan hittar du även vår senaste reklamfilm som visar hur vi jobbar.

Välkomna!

Thomas Forsgård, vd

www.laga.se

Begagnatnytt

Laga-gruppen AB, Ryhovsgatan 3A, 553 03 Jönköping
E-post: laga@laga.se

Produktion: Mediaspjuth AB
Tryck: Lenanders
Omslagsbild: Shutterstock
Upplaga: 17000 ex

Visste du att...

... det går åt 100 procent mindre energi att återanvända en begagnad originaldel, jämfört med att köpa en ny tillverkad del?

Besökarna har sagt sitt – övervägande positiva omdömmen

För att bli ännu mer tillgänglig för sina kunder har Laga låtit göra en webbenkät. Sedan mars i år har besökarna på Laga.se fått betygsätta hemsidan ur fem olika aspekter; användarvänlighet, grafik, struktur, information samt förväntningar. Totalt har över 2 700 besökare deltagit i webbenkäten som bland annat visar att hela 90 procent av besökarna som surfar på Laga.se söker bil-

delar. Det framkommer också att närmare 60 procent av besökarna är privatpersoner som ännu inte är kunder på Laga.se, vilket ökar potentialen till nya kunder. Besökarna har också fått svara på om de hittar det de söker på sidan och endast 12 procent svarade nej.

– Laga.se står sig bra jämfört med andra webbsidor, säger Jan Dalevik, på E-space, som står bakom webbenkäten.

Thomas Forsgård, vd på Laga, är nöjd med resultaten.

– Trots bra omdömen finns det förbättringsförslag och de ska vi nu gå vidare med. Vårt nästa steg är att ta fram ett konkret åtgärdsförslag för att ännu bättre möta besökarnas behov och förväntningar.

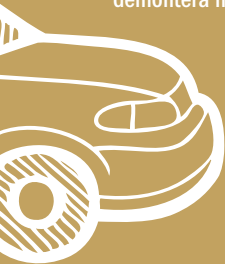
Lätt som en plätt

Laga.se är anpassad för alla surfplattor och mobiltelefoner. Skriv bara in adressen i webbläsaren och klicka dig sedan fram till bildelen du söker.

Så här går det till!

För att en bil ska godkännas för fragmentering måste bildemonteraren demontera nedanstående detaljer på följande sätt:

Skickas till
återvinning

Balansvikter,
Bildäck, Batterier,
Outlösta krockkuddar,
Bältessträckare,
Katalysatorer, Broms-
olja, Kylarvätska

Lämnas till miljö-
företaget SAKAB

Kvicksilverbrytare

Levereras för
destruktion

Oljefilter, Samtliga
oljor från motorer,
Växellådor, Bakaxel,
Styrsystem,
Köldmedel från kondi-
tionsanläggningen

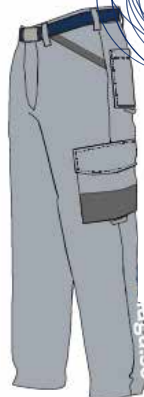
Hetast på Laga.se

De absolut mest sökta och mest sålda bildelarna på Laga.se är generatorer, bakljus och strålkastare. För att hitta rätt märke och rätt modell behöver du bara skriva in bilens registreringsnummer. Laga.se erbjuder ett brett reservdelsortiment där alla delar är kvalitetstestade.

Laga visar garderoben

Nu lanserar Laga sin första serie profilkläder för både fritids- och yrkesbruk. Kläderna är avsedda för medlemsföretagen i första hand, men också för verkstäder och privatpersoner. De finns att beställa via företagets webbutik: www.laga.se.

För mer information:
kontakta Laga-gruppen.

Hallå där...

... Ulf Efraimsson, vald till adjungerad ordförande för Laga-gruppens styrelse

Varför ska man köpa begagnade bildelar?

- För att det är ett utmärkt sätt att värna om miljön, för att inte nämna hur mycket vänligare det är för plånboken. Det ställs allt högre miljökrav inom den här branschen och Laga-gruppen har alla förutsättningar för att uppfylla dessa.

Vilka är dina ambitioner för Laga-gruppen?

- Jag ska med "nya" ögon strukturera verksamheten samt tillföra kompetens som tidigare inte har funnits inom gruppen.

Vad har du för bakgrund?

- Jag är egenföretagare och sysslar väldigt mycket med fastigheter, jord och skog. Jag sitter i olika bolagsstyrelser och har stora kunskaper om energiproduktion, bygg och fastighet.

Vad gör du på din lediga tid?

- Ser på idrott och reser.

Lagas medlemmar ett aktivt miljöa

Varje år tar Lagas medlemmar emot cirka 70 000 demonterade bilar. Mer än hälften av alla bildelar återanvänds från nyare krockskadade bilar. Resterande delar ser Laga till att de återvinns på rätt sätt.

– Våra medlemmar tar miljöfrågorna på största allvar och ser till att alla bilar demonteras på ett miljöriktigt korrekt sätt, säger Thomas Forsgård, vd för Laga.

Katalysatorer – en dyrbar metallkälla

Arc Metal smälter katalysatorer och återvinner ädelmetallerna platina, palladium och rodium.

– Halten ädelmetall i en katalysator är 1 000 gånger högre än i malmen, säger Pär Rosendahl, vd på Arc Metal AB.

Förekomsten av platina är låg på jorden och metallen är för närvarande den dyraste av alla handlade ädelmetaller. Cirka en tredjedel av all nybruten platina används för katalysatortillverkning. Därför har bilindustrin stor inverkan på platinapriset.

För att ta tillvara på ädelmetallerna som redan finns på marknaden och minska miljöpåverkan skickar Laga alla uttjänta katalysatorer till återvinningsföretaget Arc Metal. Det kan handla om cirka 50 000 fordonskatalysatorer per år.

– Vi smälter dem för återvinning av ädelmetaller, som i sin tur används i allt från nya katalysatorer och sjukvårdsutrustning, till bärbara datorer och dvd-spelare, säger Pär Rosendahl.

– Det vi återvinner åt Laga säljs inom deras egen regi, och används bland annat i nya avgasrenare.

Smältningprocessen är energikrävande, men Pär Rosendahl menar att det är bra för miljön.

– Energikostnaderna är bara ett par procent av det slutgiltiga värdet. Därför är det lönsamt att återvinna. ■

Arc Metal AB
förädlar restprodukter, främst inom icke järnmetallurgin. Företaget har idag 14 anställda och omsätter cirka 300 miljoner svenska kronor (2013).

ar tar nsvar

Gamla stommar säljs i Europa

Jefa Autoparts i Genarp ser till att gamla komponenter och stommar säljs vidare till renoveringsindustrin runt om i världen. Företaget är en av Lagas agenter och tar varje år emot cirka 70 000 olika delar från Laga.

Allt sedan lagen om att en uttjänt bil ska återvinnas till minst 85 procent trädde i kraft har Jefa Autoparts vuxit på reservdelsmarknaden. Från och med 2015 ska minst 95 procent av en kasserad bil återvinnas.

– En ökad efterfrågan på stommar gör att vi ser en bra framtid för oss och Lagas medlemmar i Europa och USA. Vi jobbar hårt med att serva våra kunder både vad gäller kvalitet och kvantitet, säger Johan Söderberg, vd på Jefa Autoparts.

En bilstomme består av flera olika komponenter, allt från bromsok och växellådor till generatorer och databoxar. När Jefa Autoparts tar emot de kasserade delarna från Lagas medlemmar sorterar de delarna, numrerar dem och lagrar dem. Sedan säljs de vidare till renoveringsindustrin i Europa och resten av världen.

– Alla renoverade delar återgår till grossistledet.

De monteras in i äldre och nyare bilar, används i några år, innan bilen åter hamnar hos Lagas medlemmar, och slutligen kommer de tillbaka till oss igen. Och så håller det på, tills de inte går att återanvändas mer, säger Johan Söderberg. ■

Jefa Autoparts AB

är ett familjeföretag som sedan starten 2000 har arbetet med kasserade bildelar och lagerhållning för andrahandsmarknaden. Varje år tillhandahåller Jefa Autoparts över 100 000 bildelar.

100 procent återvinning av fordonshjul

Innan uttjänta däck från Laga hamnar hos Svensk Däckåtervinning delas de upp i rena materialfraktioner på Redox Miljöhantering. Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

– Alla beståndsdelar kan återvinnas, säger Lars Jönsson, ansvarig för företaget.

Varje dag skrotas 36 000 däck i Sverige och alla går till återvinning, tack vare producentansvaret på däck som infördes 1995. Ungefär hälften återvinns som material, resterande används som bränsle i cementindustrin och värmeverk.

– Med stigande priser på rågummi blir råvaruvärdet i gamla däck allt högre, säger Lars Jönsson.

– Laga är en av våra största leverantörer. Tillsammans ser vi till att lösa hanteringen av uttjänta fordonshjul på ett kostnadseffektivt och för miljön hållbart sätt, säger Lars Jönsson.

Redox Miljöhantering delar upp fordonshjulen i olika materialfraktioner, som alla kan återvinnas. Processen

separerar däck, fälg, ventil och blyvikter. Allt material hanteras på anläggningen och levereras utan mellanled direkt till kund, som återvinner materialen till nya produkter.

– Uttjänta däck omvandlas till granulat, som i sin tur kan användas i tyst asfalt, underlag i ridhus eller på lekplatser och konstgjorda fotbollsplaner, säger Lars Jönsson.

– Med den här metoden når vi idag 100 procent återvinning av materialet. ■

Visste du att...

...varje år hämtas nio miljoner däck, som väger 80 000 ton, från 5 000 ställen. Det är 36 000 gamla däck om dagen.

Vad händer med uttjänta fordonshjul?

Gummi: Återanvändbara däck sorteras ut för exempelvis regummering. Defekta däck bearbetas och används i bland annat byggmaterial till ridbanor.

Fälgar: Levereras som råmaterial till gjuterier. Gjuts om som komponenter till bland annat traktorgrävare och lastbilar.

Ventiler: Består av tre material. Rostfritt stål, gummi och mässing, som alla återvinns.

Balansvikter: Materialet återvinns som råvara och används till diverse nya produkter, exempelvis fiskredskap.

Redox Miljöhantering AB

har tilldelats miljöutmärkelsen Gröna Rosen. Företaget har idag sju anställda och en omsättning på över 6 miljoner svenska kronor (2013). Deras leverantörer är i första hand kommuner och bildemonterare i hela Sverige.

Värdelöst blir värdefullt

Gamla bilkablar som inte går att använda skickas till IL Recycling Metals. Där återvinns kablarna till koppargranulat, vilket används i nya elektroniska komponenter.

– För att inte tömma naturen på koppar måste vi ta hand om den koppar som redan finns, säger Patrik Gyllander, kund- och inköpsansvarig på IL Recycling Metals AB.

Att utvinna koppar från gamla bilkablar har inte alltid varit så enkelt. Den första granuleringsanläggningen i Europa installerades av IL Recycling Metals 1971, men den hade stora begränsningar.

– Man kunde i princip bara granulera kopparkabel med plasthölje. Det var omöjligt att granulera gummi- och aluminiumkabel, säger Patrik Gyllander.

– Utvecklingen har minst sagt gått framåt. Idag har vi en modern och effektiv anläggning.

Innan det skånska företaget maler ner kablarna måste medarbetarna se till att plocka bort allt främmande material, som till exempel bly, aluminium och järn.

– Det är den största utmaningen i processen. Det kräver erfarenhet och kunskap. När det är avklarat mals materialet ner i fyra olika steg till små bitar på cirka 4–7 millimeter, så kallad kabelgranulering, berättar Patrik Gyllander.

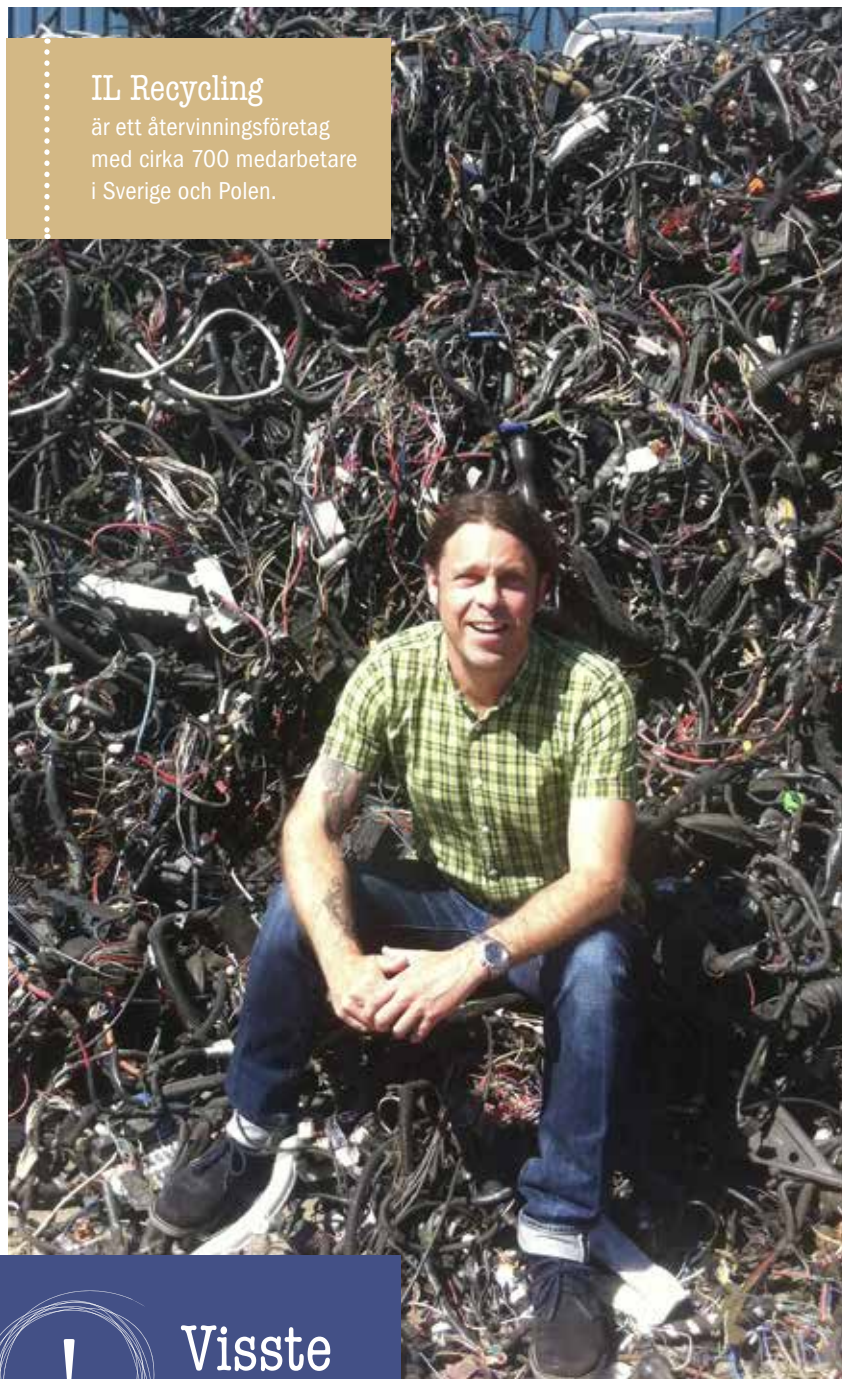
– Därefter separeras materialet till plast och koppar, genom vibrationer och luft.

Kopparn som återvinns säljer IL Recycling vidare som råvara till olika smältverk. Oftast används det i elektroniska detaljer, till exempel elledare eller blandare. Plasten skickas till förbränning.

– Våra medarbetare har kunskap som täcker hela återvinningsprocessen, från analys till leverans av returråvara till industrin. Tillsammans med Laga ser vi till att gammalt bilkablage återvinns på rätt sätt, säger Patrik Gyllander. ■

IL Recycling

är ett återvinningsföretag med cirka 700 medarbetare i Sverige och Polen.

Visste du att...

... en modern personbil innehåller cirka 1 500 meter elkabel, medan en veteranbil från 1960-talet har cirka 200 meter elkabel under höljet.

... återvinning av koppar innebär en energibesparing på omkring 90 procent jämfört med utvinning av ny metall.

(*recycling.se)

Kablarna mals ner i fyra olika steg till små bitar på cirka 4–7 millimeter, så kallad kabelgranulering.

Laga.se
Snabbare än
att köpa nytt

Laga har öppet 24 timmar om dygnet 7 dagar i veckan.

Gå in på webben, där finns hela vår butik.

Hyllorna är laddade med 4,3 miljoner delar. Välj och vraka!